

Hol vagy, szőke herceg? - Magyar Nemzet, 2013. jún. 1.

A legrámaibb az, hogy a mai huszonévesek felének még párkapcsolata sincs

Ha nem változnak a jelenlegi trendek, a mostani kislányok 61 százaléka sohasem lesz fehér ruhás menyasszony, ugyanis nem megy férjhez. Nem tudjuk, fáj-e ez majd nekik, de csak keveseket szomorít el, hogy bezzeg az édesanyjuk milyen gyönyörű volt az oltár előtt, ugyanis az idén már a gyermekek fele házasságon kívül születik. Annak, hogy mostanában a harmincas éveikben járóknak sem nagyon akarózik családot alapítani, számos oka van. Például az, hogy nem találnak párt.

Általánosan elismert igazság, hogy a legényembernek, ha vagyonos, okvetlenül kell feleség. Ez az igazság oly mélyen bevésődött a vidéki családok lelkébe, hogy ha ilyen ember csöppen a szomszédságukba, rögtön egyik vagy másik leányuk jog szerinti tulajdonának tekintik, még ha nem ismerik is érzéseit vagy nézeteit. Ezzel a két klasszikus mondattal kezdődik a világ egyik legjobb könyve, Jane Austin *Büszkeség és balítélet* című regénye.

El sem tudom képzelni, hol vannak manapság a férjnek való fiatalembereket fürkésző mamák, a jó szimatú nagynénik és az összeboronálásban jártas idősebb barátnők. Lehet, hogy Mrs. Bennet öt vagyontalan lánnyal a nyakán lelkesen támogatta volna, hogy a király szervezzen ismerkedési bálakat. "Ott hajt el a nagy ő Porschéval! És még kutyája is van! Miért nem siettünk jobban?" Szingli barátnő, csinos, okos, harmincas. Hajadon. Nevetve hajt fel rohamtempóban a Várba, a családügyi minisztérium által szervezett, Első lépés elnevezésű, ismerkedést segítő buliba. Kapkodjuk a lábunkat a macskaköveken, a cipősarkaknak annyi. A múlt vasárnapi eseményről sokan és sok mindent leírtak, és azzal együtt, hogy mi is csak röhögcsélni mentünk oda, távolról sem volt olyan felesleges és szánalmas esemény, ahogyan azt az ellenzéki sajtó megírta. Kétségtelenül nem volt szerencsés, hogy - a világ leghíresebb szinglijétől, Bridget Jonestól kölcsönzött kifejezéssel - a "pöffeszkedő családostok" ellepték a Nemzeti Táncszínház előterét, és elvették a helyet, időt és lehetőséget azok elől, akik nem voltak olyan szerencsések, mint ők, ráadásul a forró, levegőtlen helyen vergődő, visító kisgyerekek sem feltétlenül kedvcsinálók mindenki számára.

Mire végre elérkezett a fektetés ideje, és az ingyenes látványosságra begyűlt turisták is kivonultak vagy elvegyültek, biztosnak látszott, hogy a jelen lévő újságírók, fotósok és a fellépők között románcok bimbóznak ki, már csak a nagy számok törvénye alapján is, mert az esemény adott pontján szinte csak ez a két csoport alkotta a tömeget. Idővel aztán érkeztek mások is. Semmi cikit nem láttam abban, hogy az idősebb korosztály is képviseltette magát, kedves dolog volt a tánctanítás, jó a zene, és olyan az alkalom, ahol bárki bátran megszólíthatja a másikat. Egyik kollégám viccesen azt javasolta, legközelebb be kell vezetni a karszalagot, amelyen színkód jelöli, hogy ki milyen jellegű kapcsolatra nyitott. Aki csak azért jött, hogy pofákat vágjon vagy provokáljon - mint néhány melegjogi aktivista -, csak magára vethet, ha rosszul érezte magát.

Nehéz objektíven beszélni a párkeresési szokásokról, miközben számos kétarcú jelenséget kell megérteni. Itt van először is a nők tanulása, amelyet a gyermekvállalási kor kitolódásának egyes számú okaként szokás említeni. Ma már több lány jár a felsőoktatási intézményekbe, mint fiú, az érettségizettek körében is messze elhúznak a férfiak előtt. Olyannyira, hogy a számítások szerint 2020-ra a magyar értelmiség 70 százaléka nő lesz. Jól látható, hogy a diplomás nők első gyermekük születése előtt igyekeznek stabilizálni munkaerő-piaci

helyzetüket, vagyis karriert építenek. A statisztika azt is mutatja, hogy 2010 volt az első év, amikor a gyermeket vállaló nők között a diplomások voltak a legtöbben!

Ezzel együtt azt is tudjuk a *Demográfiai portré, 2012* kötetből, hogy a legnehezebben a városban élő, magasan képzett, jól kereső nők találnak partnert. Ennek pedig az az oka, hogy a nők többsége olyan párt szeretne magának, akinek társadalmi presztízse magasabb az övéénél, márpedig ilyen férfiből kevés van. A közhiedelemmel ellentétben a szingliség és a tudatos gyermektelenség divatja még nem érte el hazánkat. A gyűlölködve nyilatkozó férfiak nagyon elcsodálkoznának, ha valóban megjelenne előttük egy "szinglihorda", mert akkor meglátnák, hogy a rengeteg nő, aki egyedül él, nem gyönyörű férfifaló amazon, hanem özvegyiségre jutott kisnyugdíjas néni. A kutatások egyértelműen azt mutatják, hogy az egyedül élő, termékeny korú, gyermektelen nők túlnyomó többsége vágya családra és gyermekre, csak nem találta meg a megfelelő partnert, vagy - ami még tanulságosabb - benne ragadt egy rossz kapcsolatban, amelyben a férfi nem akart családot, és az elvesztegetett idő nem tér vissza többé.

Érdekes módon a másik nagy magányra ítélt csoport a nagyon alacsony végzettségű, kistelephelyen, többnyire agráriumból élő férfiaké, akiket alkoholizmus sújt, és többnyire a szüleikkel élnek. Ki gondolta volna, hogy a kereskedelmi televíziók ostoba gazdaházasító műsorai nagyon is valós társadalmi igényt elégítenek ki? Az elvált férfiak viszont, sőt az özvegy öregurak nagyon kapósak. Nem is csoda, hiszen belőlük kevés van, egyedülálló asszonyból sok.

A népszámláló szakemberek úgynevezett második demográfiai átmenetről beszélnek, aminek az a lényege, hogy kiveszőben vannak a hagyományos értékek, veszített a jelentőségéből a tradíció, felértékelődött viszont az önmegvalósítás, és a minőségi szempontok váltak elsődlegessé. Legyen kevesebb gyermekünk, de annak a kevésnek adjunk meg mindent, és csak addig maradjunk egy kapcsolatban, amíg el nem érkezik az első nagyobb nehézség. Ez a jelenség nyilván áthatja a magyar társadalmat is, de megint csak hiba volna leragadni annál a közhelynél, hogy mindenről a modern társadalom meg a média tehet. A legutóbbi hazai ifjúságkutatásokból (Ifjúság, 2008, 2012) az derül ki, hogy a fiatalok felének főleg vidéken egyetlen szórakozása a tévézés, 40 százalékának még barátja sincs. A külső kapcsolatok száma pedig az idő előrehaladásával tovább csökken, még ma is uralkodó nézet, hogy ha valakinek van családja, nincs szüksége barátokra. Arra kevesen gondolnak, hogy a házasságok több mint fele válással végződik, és bárki bármikor ismét a párválasztási placccon találja magát.

De a legdrámaibb az, hogy a mai huszonévesek felének még párkapcsolata sincs. A szőke hercegek továbbra sem csöngetnek be senkihez. Valamit mégiscsak tenniük kellene ahhoz a magányos embereknek, hogy párt találjanak, de mintha ezen a téren valami mindent átható benuhátság ülne az országon.

Ezek után nem meglepő, hogy a múlt évtizedet az esküvők számának csökkenése jellemezte. A rendszerváltás óta az első-házasság-kötések száma felére esett vissza, és úgy tűnik, hogy a többség másodszorra sem szívesen vág bele. A tavalyi *Demográfiai portré* szerint házasságkötési terveik már csak a fiatalabbaknak, illetve a "próbaházasságban" élőknek vannak. Bár mára az élettársi kapcsolatok teljesen elfogadottá váltak, sőt az emberek többsége úgy gondolja, hogy jó dolog, ha egy fiatal pár együtt él, mielőtt végleg összekötné az életét, nem árt tudni, hogy az élettársi kapcsolatok sokkal bomlékonyabbak, mint a házasságok, és

korántsem annyi végződik a házasságkötő teremben, mint ahogy az ilyen kapcsolatban élők remélik. A leggyakoribb ok a leánykérésre az, ha jön a gyerek.

Hazánkban a legfajsúlyosabb kutatást a párkapcsolatokról Bukodi Erzsébet végezte. Bár a *Ki kivel hogyan (nem) házasodik?* című kötet jó tíz éve jelent meg, megállapításai ma is helytállóak. Bukodi Erzsébet a könyv megjelenése kapcsán ezt mondta a Magyar Nemzetben: "Az ember azt gondolná, hogy akik együtt élnek, jobban megismerik egymást, egyfajta próbaházasságnak értékelhető a viszonyuk, tudják, mire számíthatnak. A statisztika, a szociológiai vizsgálatok viszont azt mutatják, hogy ez távolról sincs így. Sőt az olyan párnál, amelyik az esküvő előtt együtt élt, nagyobb a válás kockázata, mint abban az esetben, ha csak udvarlás előzte meg a házasságkötést. Ezekben a kapcsolatokban ott lapulhatnak a bizonytalansági tényezők, az eltérő családi háttér, a bizonytalan élethelyzetek, a rossz tapasztalatok. Minden adatsor azt bizonyítja, hogy a klasszikus módon kötött házasságok a legtartósabbak, és nem csak Magyarországon. A statisztikák szerint azoknak a férfiaknak és nőknek van a legnagyobb esélyük rá, hogy életük végéig együtt maradjanak, akik az esküvő előtt nem éltek együtt, a fiú udvarolt a lánynak, mindketten vallásos neveltetést kaptak, apjuk, anyjuk együtt élt velük, azonos családi háttérük van, egyforma értékrendben nőttek fel, azonos az iskolai végzettségük, a munkaerő-piaci helyzetük, és két gyermeket nevelnek. Tehát ezúttal is beigazolódik az a régi mondás, miszerint hasonló a hasonlónak örül.

"A mai napig érvényes az a megállapítás, hogy aki az egyetemen nem megy férjhez, utána megnézheti magát, mert a többség az oktatási intézményekben, illetve a munkahelyén ismeri meg a partnerét, és ezeken a helyeken jó az esélye, hogy olyan társat találjon, aki hasonló hozzá. Van még egy hely, ahol lehet ismerkedni úgy, hogy ne kelljen kimozdulni a szobából, ez pedig az internet. A legnagyobb hazai párkereső portálon több mint kétmillióan regisztráltak eddig, és ma már egyáltalán nem ciki, ha valaki így találja meg azt, akit neki teremtettek. Ha viszont a Bukodi Erzsébet által felsorolt szempontok szerint vizsgáljuk a mai társkeresési lehetőségeket, a PárKatt.hu katolikus párkereső internetes oldal tűnik a legsikeresebb konstrukciónak, mert pontosan azoknak a szempontoknak az alapján próbálja bemutatni egymásnak a társat keresőket, amelyek a sikeres, hosszú távú kapcsolathoz kellenek.

Kevesen tudják, hogy XVI. Benedek pápa szülei is hirdetés útján ismerkedtek meg, ez is bizonyosság rá, hogy nem a közvetítőfelület, hanem a végeredmény számít. Az osztrák oldal magyar testvéroldalának létrehozásakor elsősorban az volt a cél, hogy a katolikus egyház így is segítse a fiatalok egymásra találását. Tilmann Beller atya, az osztrák KathTreff.org elindítója is tapasztalta, hogy egyre kevesebb alkalmuk van az embereknek az ismerkedésre. A magyar Bíró László püspök egyenesen úgy fogalmazott, hogy az egyház magára hagyta a társtalan embereket. De van még egy célja az oldalnak, nevezetesen hogy megkímélje a felesleges köröktől azokat, akik tényleg családot és gyermeket szeretnének. Ahhoz, hogy valaki regisztráljon, nem kell feltétlenül katolikusnak lennie, de azt elvárja a közösség, hogy aki ide regisztrál, tartsa tiszteletben az emberi élet szentségét a fogantatástól kezdve, tekintse értéknek a hűséget, megbocsátást, tisztaságot, és egy életre vállalja az elköteleződést.

Krúdy Zsófia hatgyermekes édesanya, aki maga is átélte válságot, kapcsolati nehézséget, hitelesen tud tanúságot tenni amellet, hogy ezeken a hullámvölgyeken túl lehet jutni szeretettel. Ráadásul kedves, csinos, egyáltalán nem szentfázék. Ellenkezőleg: megvan benne az a játékosság, amely régen a jó partikat összeboronáló nagynénik sajátja volt. Bár Zsófia dolga csak annyi, hogy a honlapot szerkessze és moderálja, olyan lelkesedéssel tud mesélni arról, hogy milyen kedves lányok és micsoda jóképű fiatal emberek jöttek el az első

ismerkedési estre, hogy az ember óhatatlanul arra gondol, csak győzze a sok keresztelőre járást hat gyermek mellett.

Persze itt még nem tartunk, a magyar portál az idei Bálint-napon indult. Zsófia tartott tőle, mit szólnak majd a jelentkezők ahhoz, hogy fizetni kell a regisztrációért, de hamar kiderült, jó ötlet, mert kiszűri azokat, akik csak trollkodni (kellemetlenkedni) akartak volna az oldalon. Az osztrák oldal hétéves fejlesztésének köszönhetően okosan kitalált, jó kérdésekre kell válaszolniuk a jelentkezőknek, amiből igazán kiderül, hogy milyen emberek. Eddig 3100-an regisztráltak, és a jelenlévők negyede aktív tag. Most már alig van olyan profil, ahol ne lenne fénykép. A jelentkezők túlnyomó többsége magasan képzett értelmiségi, orvos, ügyvéd, tanár. Párt találni lehet szerencsével is, de kitartás, figyelem és nyitottság nélkül nem megy. A PárKatt.hu szerkesztői azt üzenik azoknak, akik még nem találtak párt, hogy kitartás, három hónap nagyon rövid idő, ne adják fel pont a legizgalmasabb rész előtt! Hozzáteszem, Coco Chanel szerint mindig készen kell lennünk, mert "soha nem tudhatod, mikor jön veled szembe életed legnagyobb szerelme!"